

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/667/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312213774
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1312213774.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a JUDr. Magdalény Florekovej v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Bratislava, Pribinova č. 25, IČO: 35807598, zastúpený advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., Bratislava Grösslingova č. 4, IČO : 36864421 , proti odporcovi: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie č. 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody vo výške 175,-€, a nemajetkovej ujmy vo výške 553,20€, o námietke zaujatosti sudcov Okresného súdu Bratislava III, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III zo dňa 29.apríla 2014, č.k. 6 C 119/2012-28 a proti uzneseniu tohto istého súdu č.k. 6 C 119/2012-8 zo dňa 5.októbra 2014, pomerom hlasov 3:0 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a napadnuté uznesenie č.k. 6 C 119/2012-8 zo dňa 5.10.2012 **p o t v r d z u j e .**

Sudkyne Okresného súdu Bratislava III Mgr. Ivana Fekete, JUDr. Dáša Onuferová nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 6C/119/2012. Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal náhrady majetkovej škody vo výške 175,-€ a náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 553,20€, z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Bratislava II v exekučnom konaní a rozhodol, že odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Prvostupňový súd uviedol, že vec v zmysle § 115a ods. 1 a 2 O.s.p. rozhodol na základe listinných dôkazov, bez nariadenia pojednávania keďže tento spor možno považovať za drobný spor, keď po oboznámení sa s obsahom spisu vedeného a Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 34Er/699/2003 a zistil skutkový stav spočívajúci v tom v tom, že dňa 14.4.2003 bola súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Dňa 29.4.2003 súd poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora Mgr. Jozefa Ďuricu. Dňa 2.11.2009 bol súdu doručený návrh na zmenu súdneho exekútora. Uznesením zo dňa 31.8.2010 súd rozhodol tak, že vyhovel návrhu navrhovateľa a vykonaním exekúcie poveril JUDr. Rudolfa Krutého. Zároveň rozhodol o trovách pôvodného exekútora. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 6.10.2010. Do rozhodnutia súdu v tomto konaní poverenie pre exekútora nebolo vrátené.

Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 3 ods.1,2, § 5 ods.1, § 6 ods.1, § 9 ods.1, § 15 ods.1, § 17 ods.1,2 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ustanoveniami § 44 ods. 6 , § 238 ods.1,2 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len "Exekučný poriadok") keď uviedol, že nesprávnym úradným postupom sa zakladá objektívna zodpovednosť štátu, ktorej sa nemožno zbaviť a zodpovednosť predpokladá kumulatívne splnenie

troch podmienok a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Pretože úradný postup nie je spravidla možné v právnom predpise upraviť do najmenších podrobností, treba správnosť úradného postupu posudzovať aj z hľadiska účelu k dosiahnutiu, ktorého postup štátneho orgánu smeruje (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4Cdo 60/2003, ZSP 1/2004). K nesprávne úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale tiež v rámci jeho rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt na jeho vydanie, lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonaná v stanovenej lehote alebo v lehote, ktorá zodpovedá právu na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.júna 2010, sp.zn. 5Cdo 126/2009). Prvostupňový súd poukázal nato, že v prejednávanom prípade ide o konanie začaté pred 1.9.2005, a preto vyvodil, že exekučný súd nebol povinný rozhodnúť o zmene exekútora do 30 dní odo dňa doručenia návrhu na zmenu exekútora, tak ako to tvrdil navrhovateľ. Nesprávny úradný postup nemal v tomto prípade založený na porušení ustanovení Exekučného poriadku.

Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že i v prípade alternatívy posúdenia postupu súdu z hľadiska zbytočných prieťahov za predpokladu posúdenia postupu súdu pri rozhodovaní o zmene exekútora ako konania so zbytočnými prieťahmi (kedy nesprávny úradný postup by predstavoval vydanie rozhodnutia nie v primeranej lehote), nie je návrh navrhovateľa na náhradu majetkovej škody dôvodný. Poukazujúc na § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. konštatoval, že v prejednávanom prípade si navrhovateľ uplatnil majetkovú škodu vzniknutú správou pohľadávok prostredníctvom pracovných výkonov jeho zamestnancov - takto vyčíslená škoda pritom nemá žiadnu príčinnú súvislosť s postupom súdu. Aj v prípade zmeny súdneho exekútora by navrhovateľovi vznikli náklady súvisiace so správou jeho pohľadávok, aj náklady na udržiavanie a správu informačného systému. Ani ostatná škoda vyčíslená navrhovateľom - administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných súdu, náklady na poštovné a telekomunikačné náklady, jednak nebola v konaní preukázaná (súčasťou súdneho exekučného spisu nie sú žiadne urgencie ani iná komunikácia navrhovateľa) a jednak ani v tomto prípade navrhovateľ nepreukázal príčinnú súvislosť medzi ním tvrdenou škodou a postupom súdu.

Súd prvého stupňa dospel k záveru, že v tomto prípade nedošlo k zmenšeniu majetku navrhovateľa (s poukazom na rozhodnutie NS SR zo dňa 29.3.2007, sp.zn. 3Cdo/32/2007), ani k vynaloženiu iných nákladov, ktoré by navrhovateľ nemusel znášať aj v prípade, ak by súd o jeho návrhu rozhodol v kratšej lehote. V prejednávanom prípade absentuje príčinná súvislosť medzi navrhovateľom tvrdenou a vyčíslenou škodou a postupom súdu pri rozhodovaní o zmene exekútora. S tvrdením navrhovateľa, že postupom súdu bol vystavený riziku zániku povinného, riziku zmarenia účelu konania, či riziku insolventnosti povinného nesúhlasil poukazujúc na to, že exekútor môže začať vykonávať exekúciu udelením poverenia súdu na jej vykonanie. V posudzovanom prípade súd neodkladne po doručení žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora, ktorý bol oprávnený ku všetkým krokom smerujúcim k vymoženiu pohľadávky navrhovateľa a zmena exekútora neovplyvnila ani účel konania, ani nemala bezprostredný vplyv na povinného.

Pokiaľ ide o návrh v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy uviedol, že vznik zodpovednosti štátu za vznik nemajetkovej ujmy tiež predpokladá existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy. Nemajetková ujma predstavuje zásah do inej, ako majetkovej sféry poškodeného a môže predstavovať rôzne negatívne následky do osobnostnej integrity poškodeného vplývajúce na jeho česť, vážnosť, povest', doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a podobne. Zákon pri určení výšky nemajetkovej ujmy neustanovuje žiadne kritériá, a tým ponecháva voľnú úvahu súdu, aby s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil skutočnosti významné pre určenie výšky náhrady. V danom prípade navrhovateľ nenavrhol žiadne dôkazy, ktorými by preukazoval nemajetkovú ujmu. Súd prvého stupňa potom dospel k záveru, že neexistuje príčinná súvislosť medzi navrhovateľom deklarovanou nemajetkovou ujmu, ktorá mu mala vzniknúť postupom súdu pri zmene súdneho exekútora a návrh navrhovateľa na zaplatenie nemajetkovej ujmy rovnako zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v zmysle ktorého súd prizná účastníkov, ktorý mal vo veci plný úspech náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Úspešný odporca si náhradu trov konania neuplatnil, preto mu prvostupňový súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti uvedenému rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že už v návrhu na začatie konania upovedomil o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že sudcu, ktorému bola vec

pridelená náhodným výberom na prejednanie a rozhodnutie, je potrebné z konania vylúčiť. Okolnosť, že krajský súd nevzhladol dôvod na vylúčenie sudcu, nič nemení na tom, že v očiach navrhovateľa a objektívne v očiach verejnosti nemožno tohto sudcu považovať za nestranného. Podľa navrhovateľa je tomu tak aj preto, že rozhodnutie krajského súdu o námietke zaujatosti je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou iných krajských súdov v skutkovo a právne totožných veciach a v rozpore s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zachovávanía práva na nestranný súd. Navrhovateľ podal ústavnú sťažnosť pre porušenie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Nebolo a nie je preto prípustné pokračovanie v konaní pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. K degradácii zásady kontradiktórnosti konania, porušeniu práva navrhovateľa na súdnu ochranu a k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo podľa navrhovateľa v dôsledku nemožnosti vyjadriť sa k tvrdeniam odporcu, z ktorých súd prvého stupňa pri svojom rozhodovaní vychádzal; rovnako nemal možnosť vyjadriť sa k dôkazom, ktoré súd prvého stupňa vykonal, ani k prednesom a nemal možnosť vyjadriť sa k nim a navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení.

V ďalšom navrhovateľ tvrdil, že vo veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania. V situácii, kedy bolo vo veci potrebné vykonať dokazovanie listinami založenými v exekučnom spise a za stavu, kedy sa odporca vôbec nevyjadril k podanému návrhu, mal súd prvého stupňa navrhovateľovi umožniť uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým, ale aj právnym otázkam nastoleným samotným súdom prvého stupňa v súvislosti s nesprávnym úradným postupom a výškou spôsobenej škody. Ak tak neurobil a vo veci rozhodol, porušil právo navrhovateľa na kontradiktórny súdny proces. Upozornil na skutočnosť, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia dôvodu určil sám. Kontradiktórnosť procesu sa vzťahuje i na oprávnenie vyjadrovať sa k dôkazom, ktoré súd získal z vlastnej iniciatívy. Dodal, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia napadnutého rozsudku poznateľný a nie je zrejmé, či išlo o listiny založené v exekučnom spise.

Uviedol, že ak odporca nereagoval na výzvu v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal súd prvého stupňa rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. Namiesto toho však súd prvého stupňa bez nariadenia pojednávania doplnil skutkový základ dokazovaním, ktorého obsah a rozsah si určil sám a rozhodol vo veci samej ignorujúc § 153b O.s.p.

Odôvodnenie napadnutého rozsudku v časti zamietnutia návrhu na náhradu majetkovej škody mal navrhovateľ za nepreskúmateľné a arbitrárne, keď súd prvého stupňa sa zaoberal len škodou, ktorá mala súvisieť so správou pohľadávky počas nečinnosti súdu a opisoval ju ako škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s konaním povinného. Úplne však ignoroval tvrdenia navrhovateľa o majetkovej škode, ktorá vznikla titulom udržiavania a správy informačného systému a titulom výdajov na administratívne spracovanie textov urgencií, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií a na poštovné a telekomunikačné výdaje. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, akou úvahou súd prvého stupňa dospel jednoznačne a nepochybne k presvedčeniu o tom, že majetková škoda navrhovateľovi nevznikla. Napriek jedinečnosti skutkového základu odôvodnil súd prvého stupňa rozsudok úplne rovnakými dôvodmi opísanými tými istými vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje navrhovateľ a odporca, avšak v ktorých boli rozdielne skutkové okolnosti. Pri dodržovaní práva navrhovateľa na odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemožno ústavnoprávne akceptovať vytváranie odôvodnenia rozsudkov formulárovým spôsobom.

Navrhovateľ nesúhlasil ani s tvrdením, že náklady na správu pohľadávky počas nečinnosti súdu zapríčinil povinný. Ak by totiž došlo k rozhodnutiu o návrhu v zákonnej lehote, náklady na správu by prešli na súdneho exekútora a boli by časom transformované do podoby trov exekúcie. Dlužník však nemôže byť zaťažovaný plnením náhrady nákladov tam, kde tieto vznikli z iného právneho titulu, než je výkon exekúcie pre nezaplatenie pohľadávky veriteľovi. Pravým právnym titulom je v danej veci nesprávny úradný postup exekučného súdu a za ten dlžník nemôže niesť zodpovednosť. Nemôže byť teda ani tým, kto by znášal náklady spojené so správou pohľadávky, ktoré vznikli vykonaním nesprávneho úradného postupu. Navrhovateľ chcel predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie neprípustne skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, navrhovateľa nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej, aby tak mal priestor navrhnúť a predložiť ďalšie dôkazy.

V súvislosti so zamietnutím návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy namietol navrhovateľ skutočnosť, že súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu práva navrhovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase.

Samotný súd prvého stupňa predsa zistil, že o návrhu nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote a pre túto nečinnosť a nesprávny úradný postup nenašiel žiadne objektívne udržateľné ospravedlňujúce dôvody. Napriek zisteniu porušenia práva toto nekonštatoval a na tejto chybe postavil rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy.

Za irelevantné navrhovateľ označil úvahy súdu prvého stupňa o tom, aké spôsoby judikovania pohľadávky zvolil, navyše keď súdne rozhodnutia všeobecných súdov sú rovnocenné s rozhodnutiami rozhodcovských súdov; rovnako irelevantnými sú aj úvahy o podstate a rozsahu podnikateľského rizika, ktoré nemožno pre existenciu čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vzťahovať na možnosť vopred predpokladať porušovanie zákona štátnym orgánom a úvahy o udržiavaní kontaktu súdneho exekútora, keď tento nemôže byť činný, kým nezíska poverenie na vykonanie exekúcie od súdu.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Odvolačný súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 3 O.s.p. (rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený podľa § 211 ods. 2 a § 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa proti rozsudku nie je dôvodné.

Zodpovednosť za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci spôsobenú nesprávnym úradným postupom jeho orgánmi verejnej moci je objektívna zodpovednosť (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemožno zbaviť; založená je na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok: 1. nesprávny úradný postup štátneho orgánu; 2. vznik škody; 3. príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Po oboznámení sa s obsahom spisu má odvolací súd zato, že súd prvého stupňa vykonal vo veci dokazovanie v dostatočnom rozsahu a riadne zistil skutkový stav veci v zmysle § 153 ods. 1 O.s.p.. Súd prvého stupňa správne postupoval, keď sa zameril na zisťovanie základných zákonných predpokladov pre priznanie náhrady škody a náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a dospel k správne záveru, že navrhovateľ, ktorého zaťažovalo dôkazné bremeno, v predmetnej veci nepreukázal naplnenie vyššie uvedených zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa aj patričným spôsobom odôvodnil / § 157 ods. 2, 3 Os.p. / keď v odôvodnení svojho rozsudku sa vysporiadal so všetkými okolnosťami, na ktorých založil svoje rozhodnutie a ktoré boli pre jeho rozhodnutie podstatné a odvolací súd sa v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia.

K odvolacím námietkam navrhovateľa odvolací súd otázka nestrannosti konajúceho sudcu, ktorú navrhovateľ opätovne (a z totožných dôvodov ako v návrhu na začatie konania) namietal, už bola v konaní právoplatne vyriešená Krajským súdom v Bratislave ako nadriadeným súdom postupom podľa § 16 O.s.p., keď uznesením č.k. 11NcC/321/2012-14 , zo dňa 29.10.2012, rozhodol, že sudkyňa JUDr. Silvia Gandelová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania danej veci. Nie je preto dôvodná odvolacia námietka, že v predmetnej veci rozhodoval vylúčený sudca, keď navrhovateľ v odvolaní neuviedol iné dôvody zaujatosti zákonného sudcu, než v návrhu na začatie konania. Odvolací súd v tejto súvislosti pripomína, že otázku, či vo veci rozhodoval vylúčený sudca, môže preskúmať len súd vyššieho stupňa v riadnom inštančnom postupe na základe riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkov, a nie ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti navrhovateľa.

Neobstojí ani námietka navrhovateľa ohľadom porušenia práva na kontradiktórny súdny proces. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvého stupňa s použitím § 115a ods.1,2 O.s.p. na prejednanie veci samej nenariadil pojednávanie a o veci rozhodol len na základe listinných dokladov predložených účastníkmi konania. Podľa ustanovenia § 115a ods. 1 a 2 O.s.p. na prejednanie veci samej nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali. Pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch. Za drobný spor je treba považovať prípad, ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000,- € (§ 200ea ods.1 O.s.p.).

S poukazom na predmet daného konania (nárok na zaplatenie sumy 175,-€ z titulu majetkovej škody a sumy 553,20€ z titulu nemajetkovej ujmy) nemožno mať pochybnosť o tom, že dané konanie spĺňa zákonné kritériá pre jeho posúdenie ako drobného sporu . Preto pokiaľ súd prvého stupňa pri prejednaní veci využil možnosť postupu uvedeného v § 115a ods.2 O.s.p. a vo veci nenariadil pojednávanie, neodňal svojím postupom možnosť účastníkov konať pred súdom . Z obsahu spisu vyplýva i to, že v danej veci bolo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámené v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods.3 O.s.p.) a v súlade s ust. § 21 ods.2 zák.č. 36/2005 Z.z. v platnom znení o Spravovacom a kancelárskom poriadku bolo v rovnakej lehote zverejnené v elektronickej podobe na webovej stránke súdu.

Pokiaľ navrhovateľ v odvolaní namieta, že nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a nemal možnosť navrhnúť dôkazy, táto námietka nie je dôvodná. Súd prvého stupňa sa na preukázanie tvrdení navrhovateľa oboznámil s exekučným spisom Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 34/Er/699/2003, ktorý tvorí samotný právny a skutkový základ predmetného sporu. Súd prvého stupňa do rozhodnutia o veci samej poskytol navrhovateľovi dostatočný časový priestor predložiť, navrhnúť dôkazy, oboznámiť sa s dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a sám navrhovateľ z vlastného rozhodnutia tento priestor nevyužil. Navrhovateľ nemôže svoju vlastnú pasivitu dávať na vrub súdu a v konečnom dôsledku ju využiť vo svoj prospech. V danej veci súd prvého stupňa poskytol účastníkom (aj právnenému zástupcovi navrhovateľa) reálnu možnosť chrániť svoje práva a oprávnené záujmy. Ak túto možnosť bez uvedenia dôvodov (ospravedlniteľných) účastník nevyužije, takéto chovanie už zákonodarca nedovoľuje v odvolacom konaní zohľadniť v jeho prospech. Na tomto mieste odvolací súd zdôrazňuje, že navrhovateľ v návrhu a i v odvolaní uvádzal len všeobecné dôvody ohľadne spôsobených prieťahov v exekučnom konaní, neuvádzal však konkrétne skutočnosti, ktorými by spochybňoval vecnú a právnu správnosť rozsudku súdu prvého stupňa.

Právne bezvýznamným je aj tvrdenie navrhovateľa, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko v ďalšom priebehu konania chcel predložiť dôkazy o výške vzniknutej majetkovej škody, a to znalecký posudok, ktorého vypracovanie zabezpečil, nakoľko povinnosťou účastníka konania je podľa § 120 ods. 1 O.s.p. označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Navrhovateľ si túto povinnosť nespĺnil, keď na existenciu znaleckého posudku ani v návrhu na začatie konania nepoukázal a tento v priebehu prvostupňového konania (a napokon ani v odvolacom konaní) súdu nepredložil. Súd prvého stupňa preto správne a v súlade s ust. § 115a ods.1,2 O.s.p. pri nenariadení pojednávania na prejednanie vecí samej o veci rozhodol len na základe listinných dokladov predložených do momentu jeho rozhodnutia účastníkmi konania. V predmetnej veci súd prvého stupňa nevykonával dokazovanie z vlastnej iniciatívy, ako uviedol navrhovateľ v odvolaní, keď exekučný spis označil ako dôkaz v návrhu na začatie konania samotný navrhovateľ; dokazovanie tak bolo vykonávané len na preukázanie tvrdení navrhovateľa a nie nad rámec navrhovateľovho návrhu.

Nedôvodná je aj odvolacia námietka týkajúca sa odôvodnenia napadnutého rozhodnutia „formulárovým spôsobom“. Z úradnej činnosti je totiž odvolaciemu súdu známe, že navrhovateľ podal množstvo návrhov na začatie konania, týkajúcich sa totožných účastníkov s takmer totožným skutkovým základom. Samotný navrhovateľ všetky návrhy na začatie konania a procesné návrhy v týchto konaniach odôvodňuje identicky, t.j. „formulárovým spôsobom“, pričom rozdiely sa týkajú iba spisových značiek exekučných konaní, mien súdnych exekútorov a obdobia, po ktoré bol exekučný súd v omeškaní s rozhodnutím o návrhu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, resp. návrhu na zmenu súdneho exekútora. Za tejto situácie nemožno súdu prvého stupňa vytýkať rovnaké, či obdobné odôvodňovanie napadnutého rozsudku s inými rozsudkami, najmä ak súd prvého stupňa sa v napadnutom rozsudku zaoberal skutočne iba predmetnou vecou. Naproti tomu navrhovateľ v odvolaní uviedol viaceré odvolacie dôvody, ktoré nekorešponujú s priebehom predmetného konania či s odôvodnením napadnutého rozsudku. V odvolaní je tak viacero rozporov, keď napr. navrhovateľ na jednej strane namietol, že nemal možnosť oboznámiť sa s vyjadrením odporcu a na druhej strane že nakoľko sa odporca nevyjadril, mal súd prvého stupňa rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie (postup v zmysle § 153b O.s.p. je však upravený ako možnosť a nie povinnosť súdu). Rovnako navrhovateľ na jednej strane namietol prejednanie veci na pojednávaní v jeho neprítomnosti v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p., no na strane druhej namietol skutočnosť, že v predmetnej veci sa neuskutočnilo pojednávanie, pričom nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania.

K námietke navrhovateľa, že je nesprávny záver súdu prvého stupňa, že nepreukázal výšku škody a náhrady nemajetkovej ujmy odvolací súd dodáva, že súd prvého stupňa preto správne uviedol, že dôkazné bremeno v súvislosti s preukázaním vzniku a výšky škody a príčinnej súvislosti medzi vzniknutou škodou a nesprávnym úradným postupom súdu zaťažuje navrhovateľa, ktorý nemôže vznik a výšku škody odvodzovať od jej paušálneho vyčíslenia. Nakoľko navrhovateľ neoznačil a nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval vznik a výšku škody a ani jej príčinnú súvislosť s nesprávnym úradným postupom, neuniesol dôkazné bremeno a súd prvého stupňa preto z uvedeného dôvodu návrh v tejto časti zamietol. Rovnako v súvislosti s uplatnenou nemajetkovou ujmom odvolací súd uvádza, že samotné nedodržanie zákonnej lehoty bez preukázania skutočností odôvodňujúcich závažnosť vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k nej došlo, nezakladá bez ďalšieho nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Navrhovateľ si náhradu nemajetkovej ujmy uplatnil za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie

pohľadávky. Navrhovateľ tieto svoje tvrdenia žiadnym spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal; uvádzané skutočnosti tak ostali len v rovine všeobecných tvrdení bez preukázania konkrétneho zásahu. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že sú to práve okolnosti predmetnej veci, ktoré by neumožnili priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ani v prípade preukázania tvrdení navrhovateľa. Je síce povinnosťou štátu zabezpečiť, aby bola spravodlivosť poskytnutá včas, pričom personálne a materiálne problémy na jeho strane spravidla nie sú dôvodom, ktorý by ospravedlnil porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Uvedené zásady však platia pre štandardné situácie, kedy účastník obracajúci sa na súd so svojou vecou nemá dôvod zaujímať sa o pripravenosť súdu na poskytnutie súdnej ochrany v jeho veci. No v prípade, ak sa jedna osoba v priebehu krátkeho času obráti na súdy s enormným množstvom nových návrhov, v rámci prevencie (§ 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka) sa musí zaujímať o to, či a v akých podmienkach je súd jej podania schopný vybaviť, a je povinná akceptovať, že vybavenie jej vecí nemusí byť tak promptné, ako vybavovanie vecí iných navrhovateľov. Súd je totiž povinný zabezpečiť okrem iného rovnaký prístup k spravodlivosti pre všetkých a navrhovateľ nemohol reálne očakávať, že súd promptne vybaví všetky jeho veci na úkor všetkých ostatných. Navrhovateľ preto nemohol legitímne očakávať vybavenie všetkých svojich žiadostí v zákonnej lehote a nemohol preto z dôvodu jej nedodržania zažiť stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci.

Čo sa týka ďalších námietok, uvedených v odvolaní, tieto boli identické ako obrana pred súdom prvého stupňa, s ktorou sa v odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd vysporiadal a závery ktoré prijal sú odvolacím súdom akceptovateľné. Navrhovateľ neprodukoval žiadne také dôkazy, ktoré by neboli predmetom posúdenia a hodnotenia súdom prvého stupňa a ktoré by mohli zvrátiť výsledky doteraz vykonaného dokazovania a právneho posúdenia. Skutočnosť, že sa navrhovateľ nestotožňuje s právnymi závermi prvostupňového súdu, nemôže viesť k záveru o ich zjavnej neodôvodnenosti a neznamená ani oprávnenie odvolacieho súdu nahradiť správne právne názory súdu prvého stupňa jeho vlastnými, len preto, že nezodpovedajú predstavám navrhovateľa o tom, ako má súd vo veci rozhodnúť, keď tento sa neodchýlil od znenia príslušných ustanovení právneho predpisu, ani nepoprel ich účel a význam.

Záverom odvolací súd len dodáva, že odvolacími námietkami navrhovateľa, v ktorých reagoval na procesný postup súdu prvého stupňa nevyplývajúci z obsahu spisu a ani z odôvodnenia rozhodnutia (námietky o nevyhovení žiadosti navrhovateľa na odročenie pojednávania, námietka o tom, že konečné vydanie rozhodnutia vo veci samej súdom neprichádzalo do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí súčasne rozhodol aj o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania podľa § 109 ods.2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému pripustil odvolanie) sa z tohto dôvodu ani nezaoberal.

Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

Napadnutým uznesením č.k. 6 C 119/2012-8 zo dňa 5.10.2012 súd prvého stupňa uložil navrhovateľovi povinnosť zaplatiť v lehote troch dní súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti v sume 66,- € s poukazom na položkou 17a Sadzobníka súdnych poplatkov zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ dôvodiac tým, že označené uznesenie/výzvu vníma ako neopodstatnenú, t.j. bez právneho významu. Konštatoval, že v danej veci nepodal súdu námietku zaujatosti podľa ustanovenia § 15a ods. 1 O.s.p. čo znamená, že spoplatňovanie fiktívneho návrhu je preto bezpredmetné. V samotnej žalobe dôvodil, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania a sú teda vo veci zaujatí (§ 14 O.s.p.). Súd mal preto postupovať zákonným spôsobom a podľa ustanovenia § 12 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 12 ods. 3 O.s.p. požiadať príslušný krajský súd, aby prikázal vec na prejednanie inému súdu toho istého stupňa. Vo veci nejde o vhodnosť, ale o nutnosť. Vec musí byť prikázaná inému súdu preto, aby konanie bolo spravodlivé a vo veci samej rozhodoval nestranný zákonný sudca. Z judikatúry ústavného súdu možno vyvodíť, že tvrdenie účastníka konania, podľa ktorého v jeho veci nekoná zákonný sudca, treba považovať za námietku zaujatosti, a to z objektívneho pohľadu (II. ÚS 331/2009). Ak by aj súd mal za to, že vo veci je nutné uhradiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky č. 17a zákona o súdnych poplatkoch dôvodil, že povinnosť platiť súdne poplatky mu nie je možné uložiť. Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. k/ zákona o súdnych poplatkoch je súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatkov oslobodené. Rovnako sa to týka poplatkov za podané návrhy vo veci samej, znalecké dokazovanie či návrhy na vylúčenie sudcov. Vzhľadom na uvedenú právnu argumentáciu žiadal, aby odvolací súd bez prieťahov

konal podľa § 12 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 12 ods. 3 O.s.p. a otázku prikázania veci inému súdu postúpil príslušnému krajskému súdu na rozhodnutie.

Odvolačný súd preskúmal vec i z hľadiska tohto o odvolania podaného proti uzneseniu podľa § 212 ods. 1 O.s.p. , bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Podľa § 1 ods. 1 Zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení účinnom do 30.09.2012, súdne poplatky (ďalej len "poplatky") sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a) citovaného zákona poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok za návrh.

Podľa § 5 ods. 1 písm. g) citovaného zákona poplatková povinnosť vzniká podaním námietky zaujatosti účastníkom konania podľa osobitného predpisu.

Podľa § 4 ods. 1 písm. k) citovaného zákona od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 4 citovaného zákona sa oslobodenie podľa odsekov 1 a 2 vzťahuje aj na konanie o odvolaní, dovolaní, obnove konania a výkone rozhodnutia alebo exekúcii.

Podľa Položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, prílohy citovaného zákona sa platí súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti účastníkom konania 66,-€.

Z obsahu spisu v danej veci vyplýva , že navrhovateľ sa návrhom vo veci samej, doručeným prvostupňovému súdu dňa 27.09.2012, domáha náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava III. Navrhovateľ vo svojom návrhu žiadal, aby nadriadený súd rozhodol pred prvotným prejednaním veci o prikázaní veci (tohto sporu) inému súdu, pretože sudcovia miestne a vecne príslušného Okresného súdu Bratislava III sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na ich pomer k veci a účastníkom konania. To znamená, že uplatnil námietku zaujatosti všetkých sudcov Okresného súdu Bratislava III v zmysle § 14 a § 15a O.s.p. Navrhovateľovi vznesením námietky zaujatosti v zmysle citovanej Položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov vznikla poplatková povinnosť vo výške 66,-€.

Odvolačný súd sa nestotožnil s názorom navrhovateľa uplatneným v odvolaní, že navrhovateľovi nie je možné uložiť poplatok za vznesenie námietky zaujatosti, nakoľko súdne konania vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sú v zmysle § 4 ods. 1 písm. k) zákona o súdnych poplatkoch, v znení účinnom do 30.09.2012, od platenia súdnych poplatkov oslobodené. V zmysle judikatúry Ústavného súdu SR (uznesenie Ústavného súdu SR z 30. marca 2011, sp. zn. II. ÚS 124/2011) vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch sa nevzťahuje aj na súdny poplatok za vznesenie námietky zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov. Od povinnosti zaplatiť tento poplatok možno oslobodiť účastníka iba postupom podľa § 138 O.s.p.. Vecné oslobodenie účastníka občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 zákona o súdnych poplatkoch sa vzťahuje iba na súdny poplatok za návrh (§ 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch), za odvolanie, dovolanie, návrh na obnovu konania, výkon rozhodnutia a exekúciu (§ 4 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch).

Odvolačný súd z vyššie uvedených dôvodov podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa č.k. 6 C 119/2012-8 zo dňa 5.10.2012 ako vecne správne potvrdil.

Okresný súd Bratislava III (súd prvého stupňa) spolu s predložením veci na rozhodnutie o odvolaniach opätovne predložil vec Krajskému súdu v Bratislave ako nadriadenému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti navrhovateľa, a to proti sudkyňiam Mgr. Ivana Fekete a JUDr. Dáša Onuferová, ktoré v čase rozhodnutia Krajského súdu Bratislave č. k. 11NcC/321/2012-14 zo dňa 29.10.2012 boli na materskej dovolenke, nakoľko z obsahu návrhu vyplýva, že navrhovateľ uplatnil námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Okresného súdu Bratislava III.

Vo vyjadrení k námietke zaujatosti sudkyne Mgr. Ivana Fekete / č.l. 62 spisu/ a JUDr. Dáša Onuferová / č.l.63 spisu / zhodne, uviedli, že sa vo veci necítia byť zaujaté, nemajú žiadny vzťah k veci, k účastníkom konania ani ich právnym zástupcom.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom, možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 16 ods. 1 druhá veta O.s.p. o tom, či je sudca vylúčený, rozhodne do desiatich dní od predloženia veci nadriadený súd v senáte; touto lehotou nie je viazaný, ak rozhoduje zároveň o odvolaní.

Účelom citovaného ustanovenia (§ 14 ods. 1 O.s.p.) je prispieť k nestrannému prejednávaniu veci, k nezaujatému prístupu súdu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodnutia. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu a to: 1/ k veci, v rámci ktorého by mal mať sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo 2/ k účastníkom konania, ktorý by bol založený na príbuzenskom či obdobnom vzťahu, alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo 3/ k zástupcom účastníkov konania (ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod 2/).

Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 O.s.p. predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd). Vzhľadom k tomu možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelennej veci len výnimočne a za skutočne závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia vec prejsť a rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo. Dôvodom k vylúčeniu sudcu nemôžu byť ani okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach. Samotná skutočnosť, že exekučná vec v ktorej podľa navrhovateľa došlo k nesprávnemu úradnému postupu, bola a je vybavovaná Okresným súdom Bratislava IV, sama osebe nevytvára pochybnosti o nezaujatosti sudcov tohto súdu a objektívne nie je bez ďalšieho spôsobilá tieto pochybnosti vyvolať.

Pri posudzovaní opodstatnenosti vznesenej námietky zaujatosti nadriadený súd dospel k záveru, že u týchto sudkyň Okresného súdu Bratislava III, o ktorých zaujatosti Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 11NcC/321/2012-14 zo dňa 29.10.2012, rozhodovať nemohol, nakoľko v čase rozhodovania ešte sudcami Okresného súdu Bratislava III boli na materskej dovolenke, neexistujú v zmysle citovaného zákonného ustanovenia, ale i jeho výkladu, dôvody pre ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania v tejto právnej veci, keďže citované zákonné ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p. predpokladá taký vzťah osobného záujmu sudcu vo veci alebo taký jeho osobný vzťah k účastníkom konania alebo ich zástupcom, že by tento vzťah i pri všetkej snahe o objektívne rozhodovanie ovplyvnil nestranný postup sudcu vo veci.

Sudkyne Okresného súdu Bratislava III, menované vo výrokovej časti tohto uznesenia teda nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania danej veci, v kontexte vyššie uvedených princípov, pretože nebola zistená žiadna z okolností, ktorá by ich v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v tomto konaní plne úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal pretože v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. absentoval návrh na ich priznanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.